

WEBINAARISARJA

Lisää työtä ja työvoimaa!

Webinaari 1/4

”Yhteistyöstä ekosysteemeihin”

9.00–9.45

YYO ja työllisyyttä edistävien mallien keruu

Hyvä käytänne: Monialainen ja monitasoinen yhteistyö

Hyvä toimintamalli: Keijo-kokemusasiantuntijakoulutus

Eeva Salmi, Silta-Valmennusyhdistys & Valo-Valmennusyhdistys & YYO

Kimmo Kumlander, Silta-Valmennusyhdistys & Valo-Valmennusyhdistys & YYO

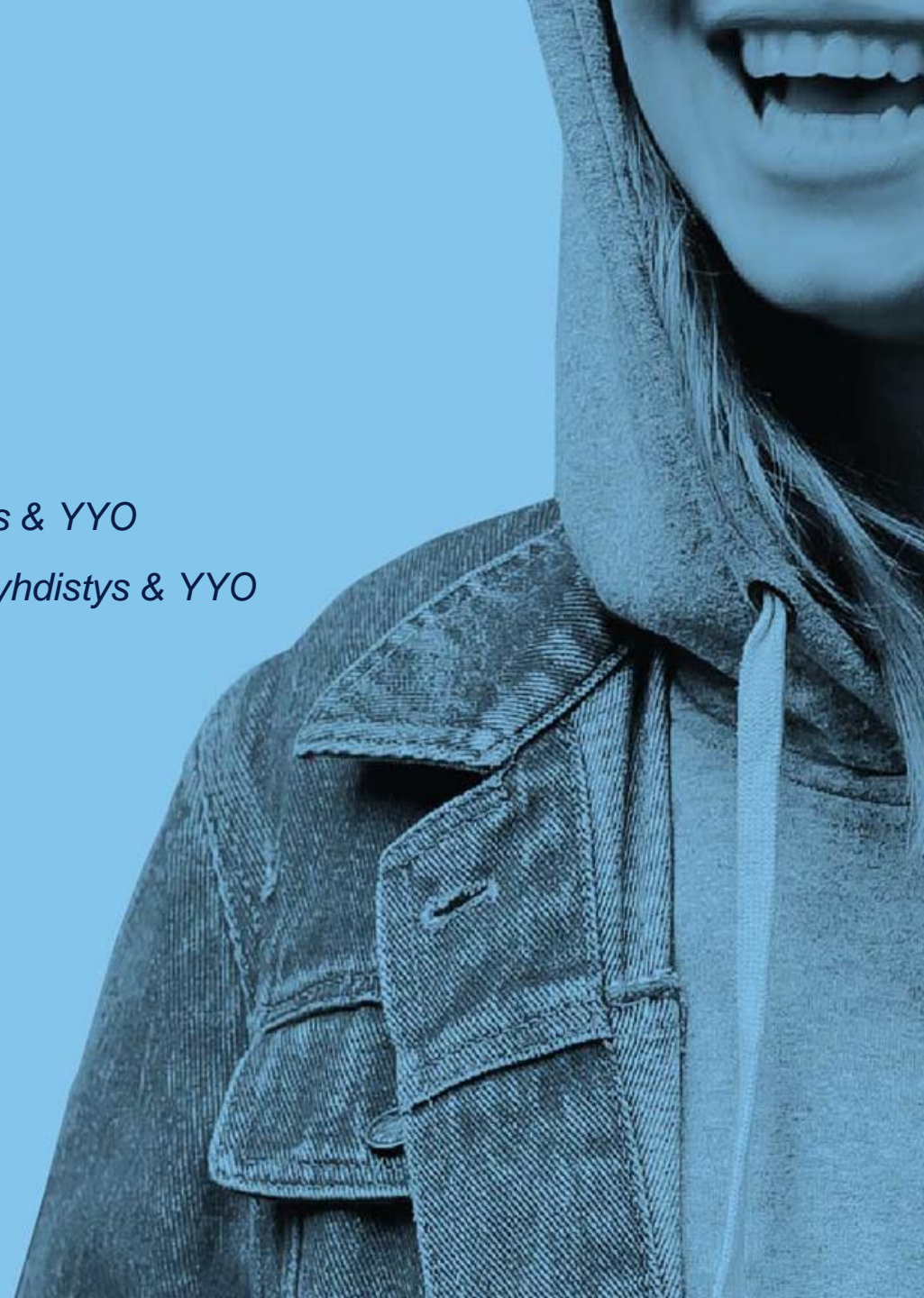
10.00–11.00

Kohti työllisyyttä edistäviä ekosysteemejä

Soile Kuitunen, Kuntoutussäätiö & YYO

Lupaava toimintamalli: Lapin sosiaalinen kädenjälki

Marko Palmgren, Lapin AMK

Webinaarin järjestäjä

ARVO

Vates
säätiö sr

Kuntoutussäätiö

Diak

Yhteiskunnallisten yritysten osaamiskeskus

- Edistää yhteiskunnallisten yritysten toimintaa
- Tukee uusien yhteiskunnallisten yritysten syntymistä
- TEM:in rahoittama osana Työkykyohjelmaa

Yhteiskunnallisten yritysten strategia (2021)

- kirkastaa ja selkeyttää yhteiskunnallisten yritysten määritelmä
- parantaa toimintamallin tunnettuutta ja näkyvyyttä
- edistää vastuullista ja vaikuttavuusperusteista liiketoimintaosaamista
- skaalata ja juurruttaa yhteiskunnallisten yritysten sosiaalisia innovaatioita
- **lisätä osatyökykyisten ja muiden vaikeassa työmarkkina-asemassa olevien työllistymistä**
- systematisoida tilastointia ja datankeruuta sekä lisätä ja hyödyntää
- tutkimustoimintaa
- kehittää uusia vaikuttavuuteen perustuvia rahoitusmalleja

Mikä on yhteiskunnallinen yritys?

1. Liiketoiminnan **ensisijainen päämäärä** on tehdä yhteiskunnallista hyvää
2. Käyttää **suurimman osan voitostaan** yhteiskunnallisen päämäärän edistämiseen
3. Pyrkii hallintomallissaan **osallisuuteen ja demokratiaan**
4. Voi olla osakeyhtiön tai osuuskunnan lisäksi liiketoimintaa harjoittava säätiö tai yhdistys

”Yhteistyöstä ekosysteemeihin”

1/4 osa webinaarisarjasta

Lisää työtä ja työvoimaa!

Osa laajempaa kokonaisuutta

Kevään webinaarien teemat

- Yhteistyö
  - Yksilöllinen ohjaus
  - Osaamisen kehittäminen
  - Toimintamallien skaalaaminen
-
- Kunkin webinaarin jälkeen aiheesta julkaistaan kirjoitus YYO sivustolla

Työllistymisen edistäminen

Suomessa on suuri joukko osatyökykyisiä ja muita vaikeasti työllistyviä henkilöitä, jotka haluaisivat tehdä työtä.

Osaamiskeskus etsii ja levittää hyviä malleja ja käytänteitä yhteiskunnallisten yritysten ja muiden toimijoiden käyttöön.

Kuka on osatyökykyinen?

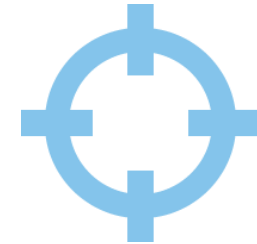
Osatyökykyisellä henkilöllä on käytössään osa työkyvystään ja halu tehdä töitä tuon kyvyn puitteissa

Matalan työkyvyn taustalla voi olla esimerkiksi sairaus, vamma, elämän-kriisi tai pitkäaikais-työttömyys

Osatyökykyisyys voi olla tilapäistä tai pysyvää – jokaisen ihmisen työkyky vaihtelee elämän aikana

Rinnalla on alettu puhua täsmätyökykyisyydestä, koska kyky riippuu aina työstä ja sen vaatimuksista

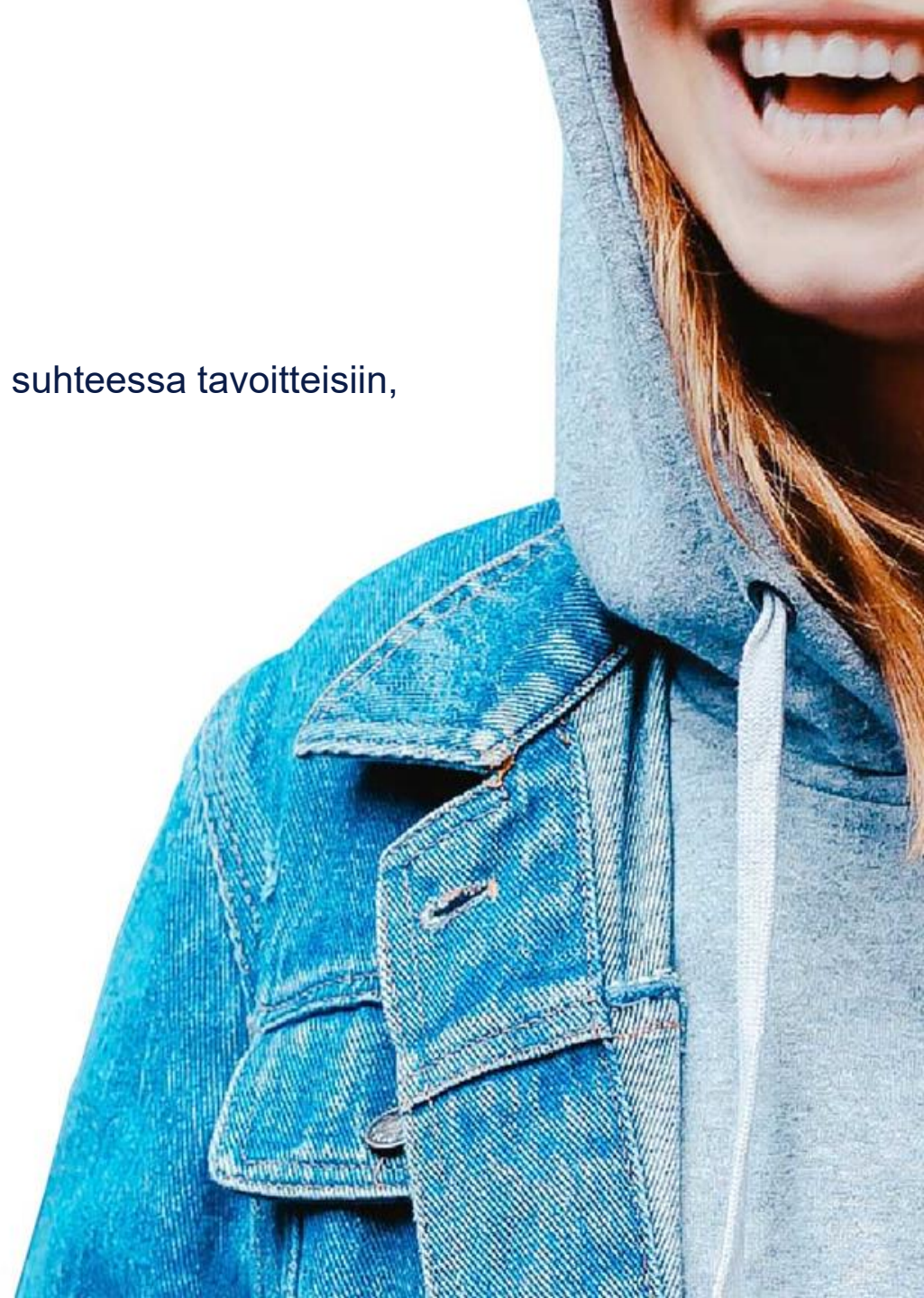
Työllistymistä edistävien toimintamallien keruu

- Tähän mennessä kerätty noin 90 toimintamallia
- Laaja keruu:
  - Julkiset lähteet kuten Innokylä
  - Avoin haku
  - Verkostot
- Otettu tarkempaan arviointiin 45 mallia (03/2023)

Arviointi

- **Arviointityökalu:** kohderyhmä, tavoiteltava hyöty, mallin toimivuus suhteessa tavoitteisiin, näyttö toimivuudesta, skaalautuvuus, muutospotentiaali.
- **Keskeiset haasteet**
  - pitkän aikavälin näyttö puuttuu
  - näyttö perustuu vähäisiin osallistujamääriin
  - mallien toimivuuden perustetta vaikea arvioida
- **Asiantuntija-arvio**
  - Mallien arvioinnin pohjalta koottu teemoja, joita myös nostettu esille viimeaikaisissa tutkimuksissa/selvityksissä
  - Teemojen lisäksi esitellään yksittäisiä toimintamalleja. Mukana malleja, joiden näyttö puutteellinen tai kesken, mutta asiantuntija-arvion mukaan potentiaalia on.

Arviointi

- **Asiantuntijaryhmä**
  - Silta-Valmennusyhdistys
  - Kuntoutussäätiö
  - Diak
  - Vates
- Arvioinnin ja arviointityökalujen kehitystyö jatkuu
- Mallien keruu jatkuu
  - <https://yyo.fi/ajankohtaista/ilmianna-malli/>
  - Yhteiskunnallisten yritysten liiketoimintaedellytysten parantaminen –koordinaatiohanke (ESR +)

HYVÄ KÄYTÄNNE

**Monialainen ja moni-
tasoinen yhteistyö sekä
yhteiskehittäminen**

YHTEISKUNNALLISTEN
YRITYSTEN
OSAAMISKESKUS

Miksi yhteistyö?

- **Toimintamallit**

- Kaikki mallit on kehitetty erilaisissa yhteistyökokoonpanoissa

- **Tutkimusnäyttö**

- Kuntoutussäätiön uuden selvityksen mukaan (34 vertaisarvioitua artikkelia) keskeiset tekijät osatyökykyisten henkilöiden työllistymisen kannalta ovat
  - yksilöllisesti suunnattu työllistymisen tuki
  - moniammatillinen yhteistyö
  - palveluintegraatio

Paakkanen & Heikkilä & Shemeikka & Ilomäki (2023).
Osatyökykyisten henkilöiden työllistymistä edistävät keinot
– katsaus viimeaikaisiin tutkimuksiin. Kuntoutussäätiö

Työllisyyden edistämisen ulottuvuuksia

- Osallisuuden kokemus
- Kuntoutus / Toiminta- ja työkyvyn parantaminen
- Osaamisen kehittäminen
- Työllistymisen tuki

Yhteistyön tasoja

Yksilö

Kokemus, vertaisuus, oman elämän asiantuntemus

Organisaatio

Osaamisen, kulttuurin ja rajapintojen kehittäminen yhteistoimintaan soveltuvaan suuntaan

---

Alueet (kunta, hyvinvointialue, maakunta)

Valtakunnallisten linjausten toteuttaminen, alueelliset linjaukset, vertaisoppiminen innovaatiopilotit

---

Valtakunnallinen

Kansallinen lainsäädäntö, linjaukset ja ohjelmat, vertaisoppiminen

---

Kansainvälinen

Maailmanlaajuiset, EU:n ja muut kansalliset rajat ylittävät linjaukset ja ohjelmat

HYVÄ TOIMINTAMALLI

KEIJO-kokemusasian- tuntijakoulutus

YHTEISKUNNALLISTEN
YRITYSTEN
OSAAMISKESKUS

Kenelle?

Rikos- ja päihdetaustaisille, joiden oma toipuminen on edennyt ja joiden tavoitteena on suunnata kohti koulutusta sekä avoimia työmarkkinoita.

Miten?

Koulutuksessa hyödynnetään ryhmään kuuluvien kokemusasiantuntijuutta päihteistä irtautumisesta ja rikoksettomaan elämänhallintaan selviytymisestä. Koulutus koostuu oppisisältöjen lisäksi oman toipumisprosessin ohjatusta läpikäynnistä sekä tiiviistä työhönvalmennuksesta.

Missä?

Kehitysvaiheessa Pirkanmaalla ja Uudellamaalla.

Työllistymistulos

Toimintamallin kehitysvaiheessa vuosina 2018–2020, koulutukseen osallistujia 86 (ESR + rahoitteinen hanke).

- **44%** työllistynyt
- **9 %** koulutukseen
- **30%** muu jatkopolku
- **17%** edelleen työttömiä

Kokemus

”Itse ehdin kokeilla kaikenlaisia palveluja, kuten esim. korvaushoitoa. Se ei pidemmän päälle sopinut tarpeisiini. Tarpeeni kohtasi vihdoinkin jotain toimivaa, kun ensimmäisen kerran sain kohdata aidosti vertaiseni, joka oli kokenut samoja asioita kuin minä. Koin ensimmäistä kertaa, että minua kuultiin. Sain kokea ymmärretyksi tulemistä ja samaistumista. Mitä se vaati? Se vaati sellaista väylää, joka vain vertaisilla on välillään - yhteyttä.”

– Tomas Luoto

Yhteistyö ja verkostot Keijossa

YHTEISKUNNALLISTEN
YRITYSTEN
OSAAMISKESKUS